Asia: Lausuntopyyntö, YVA-ohjelma, Mustanlahden datakeskushanke, Mänttä-Vilppula (LVV-U/104431/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Pohjan Voiman Mustanlahden Datakeskus Oy suunnittelee Mänttä-Vilppulaan datakeskusta. Hankkeessa tarkastellaan maksimissaan 10 tai 6 datakeskuksen kokonaisuutta. Hankealue on n. 40 ha ja alueelle rakennetaan datakeskusten lisäksi myös tarvittavat tukitoiminnot. Sähkönsiirtoa tarkastellaan ilmajohtona ja maakaapelina Mäntän Energian ja Elenian 110 kV:n johtojen rinnalla Fingridin Mäntän 110 kV:n sähköasemalle n. 500 m päähän hankealueesta.

2 Lausunto

Pyydettynä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeessa suunnitellaan tehtäväksi mm. metsäkanalintuselvitys, pesimälinnustoselvitys ja pienvesiselvitys sekä Natura-arviointi (Mäntänvuori SAC). Hankealue on talousmetsää.

Ohjelmassa on datakeskus-hankkeesta tunnistettu seuraavat todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset: vaikutukset ilmanlaatuun (pölyäminen), liikennevaikutukset, vaikutukset pintavesiin, meluvaikutukset, kasvillisuus- ja luontotyyppivaikutukset, maisemavaikutukset, elinympäristövaikutukset, estevaikutukset ja ilmastovaikutukset (energiankulutus, varavoimageneraattorien polttoaine, hukkalämmön hyödyntäminen).

Hankealue sijoittuu Mäntän susireviirille, mutta asutuksen läheisyyteen, joten ohjelmassa arvioidaan susipotentiaalin olevan heikko. Luke huomauttaa, että hankealueelta tai sen ympäristöstä tehdyt susi-, ilves- ja karhuhavainnot (luonnonvaratieto.luke.fi) eivät kuitenkaan tue sitä, että alueen merkitys suurpedoille voitaisiin tällä perusteella täysin sivuuttaa.

Ohjelmassa tuodaan hyvin esille millaisia erityyppisiä vaikutustapoja hankkeella saattaa olla. Luke näkee, että hankkeen vaikutusten arviointia tehdessä linnuston osalta tulee kiinnittää huomiota erityisesti pesimäympäristöjen menetykseen ja muuttumiseen sekä rakentamisen ja toiminnan aiheuttamaan häiriöön (mm. melu ja lisääntynyt ihmishäiriö, valo).

Muun eläimistön osalta on syytä tarkastella hankkeen estevaikutuksia edellä mainittujen mahdollisten vaikutustapojen lisäksi.

Metsäkanalintujen osalta Luke pitää tärkeänä, että alueen merkitys alueella esiintyville metsäkanalinnuille selvitetään riittävän kattavasti.

Metsäkanalintujen osalta on hyvä huomioida, että yhden vuoden aineisto lisää epävarmuutta. On myös syytä huomioida, että soidinalueet ovat vain osa arvioitavaa kokonaisuutta.

Eri vaihtoehtojen väliset erot olisi hyvä tuoda tulevassa arviointiselostuksessa selkeästi esille. YVA-selostuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota yhteisvaikutuksiin alueen olemassa olevien ja suunniteltujen voimajohtojen, metsätalouden aiheuttaman elinympäristöjen pirstoutumisen ja muiden mahdollisten elinympäristöä muokkaavien tai pirstovien tekijöiden kanssa. Kumulatiiviset vaikutukset lajistoon, ekologisiin yhteyksiin, vesitalouteen ja suojelualueisiin tulee arvioida riittävällä tarkkuudella.

3 Lausunnon tiivistelmä

Vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida linnuston ja muun eläimistön elinympäristöjen menetys ja muuttuminen, melun, ihmistoiminnan ja valaistuksen aiheuttama häiriö sekä eläimistön liikkumiseen kohdistuvat estevaikutukset. Metsäkanalintujen osalta yhden vuoden aineiston epävarmuus tulee huomioida. Yhteisvaikutukset muiden elinympäristöjä muuttavien toimintojen kanssa tulee arvioida selkeästi.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 30.10.2026 klo 09:36:41.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: